

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An Legatum sub conditione castè, & honestè vivendi amittatur à
fœmina amplexus virorum, & tactus impudicos admittente?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

Palao, aliique plures. Moventur
 1. quia qui unicam fornicationem
 committit, inhonestus, & turpis
 est; hæc enim nomina, turpis, a-
 dultus, homicida, raptor &c. de-
 lectum significantia unico actu con-
 tenta sunt, ut constat ex leg. *Athle-
 tas* §. *prævaricatur*, ff. *de his, qui no-
 rantur infamia*. & leg. *si quis sit fugiti-
 vus* ff. *de edilicio edito*. & *cap. fin. de ra-
 ptorib.*: atqui qui turpis, & inhone-
 stus est, castè, & honestè non vi-
 vit: ergo ob unicam fornicationem
 conditio castè vivendi non serva-
 tur. 2. Qui promittunt castè vi-
 vere, ut omnes Religiosi Professio-
 nem facientes, promittunt ab om-
 ni actu turpi abstinere: ergo Te-
 stator petens pro conditione sui
 Legati, ut castè vivas, petit, ut
 ab omni actu turpi te contineas.
 Dein castè vivere, est castitatem
 servare; unica autem fornicatio-
 ne commissa non servatur castitas,
 sed violatur: ergo.

175 Sententia hæc, utpote & à ratio-
 ne, & auctoritate probabilior,
 magis placet, quam probabilio-
 rem & in iudicando, ac solvendo
 tenendam esse dicit Palao *D. 4. pun.*
13. §. 7. siquidem fornicatio publi-
 ca sit; nam vidua, cujus fornicatio
 publicè constat, censori nequit
 castè, & honestè vixisse, siquidem
 saltem eo tempore, quo fornicata
 est, inhonestè vixit. Debet tamen,
 inquit, fornicatio publica esse, ut
 Legatum amittatur; quia dum oc-
 culta est, etsi apud Deum inhonesta

sit, apud homines tamen castè, &
 honestè vivere censetur, & Testa-
 tor præsumi debet de honestate vi-
 sibili, & hominibus apparente lo-
 cutus esse, ut supra dictum est.
 Unde

Ad rationem 1. in contrarium
 R. n. parit. nam etsi ex unico actu
 honestatis non denominetur quis
 honestus, potest tamen ex unico
 inhonestatis actu denominari inho-
 nestus, & turpis, quia bonum ex
 integra causa, malum ex quolibet
 defectu, sic si semel homicidium
 commisisti, jam homicida dice-
 ris, si adulterium, adulter, &c.

Ad 2. rationem R. luxuriosè vi-
 vere opponi quidem castè, & ho-
 nestè vivere contrariè, non autem
 contradictoriè, unde stare potest,
 ut quis non castè, & honestè vixe-
 rit, quin vixerit luxuriosè; quia
 ad vitam luxuriosam requiritur fre-
 quentia, seu ut luxuriis abundet:
 at ut quis dicatur non castè, & ho-
 nestè vixisse, sufficit, quòd ali-
 quando à castitate defecerit. Ex
 his patet responsio ad 2. Q. mem-
 brum.

Ad 2. Q. Communis sententia 176
 affirmat amitti Legatum sub con-
 ditione castè, & honestè vivendi
 per amplexus, & tactus impudi-
 cos; quia huiusmodi actus castita-
 ti adversantur, & foeminam inho-
 nestam, & impudicam denomi-
 nant. Ita Bald. *Conf. 207. n. 1. & 2.*
 Aa 2 Covarr.

Covarr. 4. decret. 2. p. c. 7. §. 6. Mantica de conjectur. ultim. volunt. l. 11. tit. 19. Menoch. de præsumpt. l. 5. præsumpt. 41. Graff. Salcedo, aliiq; complures relati à Sanch. citt. D. 91. qui tamen tunc solum censet amitti prædictum Legatum, quando scemina toties in ejusmodi actus labitur, ut arbitrio boni viri possit illa dici impudicè, & inhonestè vivere, secus si unum, alterumve hujusmodi actum lascivum admittat.

Contra verò Navarr. sum. cap. 23. n. 92. sententiam oppositam amplectitur; quia etsi prædicti actus castitati adversentur, cum tamen non plenè, & perfectè, sed inchoativè duntaxat ei opponantur, non denominant sceminam simpliciter impudicam, & Legati incapacem, cui sententiæ favet etiam Palao D. 14. citt. cum Diana sr. 13. R. 9. si solum conscientia forum spectetur; quia cum hæc privatio odiosa sit, non est ultra proprietatem verborum extendenda: atqui verba castè, & honestè vivendi secundum proprietatem sumpta non deficiunt plenè, & perfectè ex hujusmodi actibus libidinosi, seclusa fornicatione, & pollutione, quia in materia luxuriæ non sunt actus consumati, & perfecti: ergo ex illis tantum Legatum amitti non potest; nam ad amittendum Legatum conditionale debet conditio integrè deficere,

Secus censet, si forum externum spectetur, tum ob suspicionem vehementem, quam de se præbet fornicationis, vel pollutionis; tum in poenam turpitudinis commissæ; meritò namque privari à Judice debet Legatò honestè, & castè viventibus relictò, quæ sic turpiter vivit. Hæc Palao, qui distinctionem Sanchezii supra insinuatam nullatenus approbat, sed eam tanquam parum consequentem impugnat; si enim, inquit, unicus actus hujusmodi turpitudinis non sufficit ad excludendam conditionem castæ, & honestæ vitæ, cum tamen unica pollutio, vel fornicatio sufficiat, neque etiam si pluries multiplicetur, sufficiens erit, quippe qui ob multiplicationem non redditur diversus, aut distinctus: ergo si ratione sui non reddit committentem simpliciter inhonestum, & impudicum, quia integrè, & perfectè non est castitati oppositus, sicut pollutio, vel fornicatio; neque etiam multiplicatus reddit committentem simpliciter inhonestum, & impudicum, cum nunquam integrè & perfectè castitati opponatur, sed tantum inchoativè. Nihilominus

Præplacet hinc media via, quam 177 ingreditur citt. Sanch. videlicet, per unum, alterum hujusmodi actum impudicum non amitti prædictum Legatum ob rationem supra insinuatam; amitti verò, si ejusmodi actus lascivi, & impudici

ci frequentes sint, & publici; quia in morali hominum æstimatione talis fœmina non casta audiret, sed impudica, & inhonesta diceretur, & haberetur; nec talem vitam intellexisse credendus est Testator per adjectam conditionem castæ, & honestè vivendi.

178 Ad 3. Q. An Legatum relictum sub hac conditione, si castè, & honestè vixerit, amittatur per transitum ad secundas nuptias? negativè respondent Bart. in *Auth. de non eligendo secundo nubentes*, §. cum igitur. Et leg. ult. in fin. Cod. de indicta viduitat. Abb. Cap. quod à te n. 3. de Cleric. Conjug. Ludov. Molin. t. 1. tr. 2. D. 207. Felin. in cap. si cautio n. 40. de fide instrumentor. Ludov. Lopez, & alii, arbitantes, prædictum Legatum non amitti, nisi fortè ex testatoris voluntate, aut aliunde appareat, illis verbis nuptias excludi, seu castitatem, quæ conjugio inest. Rationem dant; quia secundæ nuptiæ castitati, & honestati non obstant, ex textu expresso in cap. Nicana 31. dist. & leg. mulier. §. cum proponeretur, ff. ad Senatus Consult. Trebellian. ergo per illa verba, si castè, & honestè vixerit, nuptiæ illæ non excluduntur, utpote adhuc castæ & honestæ. Unde S. Thom. 2. 2. q. 152. a. 3. in corp. docet, virginitatem excludere quemcumque actum venereum, etiam licitum; castitatem autem solum illicitum.

179 Altera sententia, eaque proba-

bilior, & magis placens respondet sub distinctione. Et siquidem Legatum sub ea conditione relictum sit à Viro uxori, vel ab ejus filiis, aut consanguineis, vel à filiis, aut nepotibus ipsius conjugis ad secundas nuptias transeuntis, censet secundis nuptiis contractis amitti Legatum. Secus verò si Legatum à quocumque alio extraneo, vel non ita conjunctis relictum fuerit. Ita communiter DD. cum Covarr. l. c. cap. 3. §. 9. Gomez. leg. 14. tauri n. 9. Mantica l. c. Sanch. l. c. Palao l. c. n. 10. Ratio prioris partis est; quia ex personis dicta pensanda sunt, l. fin. in ff. de pactis, & obligat. cum Viris valdè odiosæ sint secundæ nuptiæ uxoris, ut fusè probat Sanch. merito ea verba ex mente proferentis accipienda sunt de omnimoda castitate, & non de sola illa, quæ secundis nuptiis inest, & graviter ipsi Viro infesta est, qui proin eam castitatem postulare præsumitur, quæ Virum decet. 2. Quia per ea verba videtur velle sibi fidem servari, ac jura prioris conjugii inviolata persistere: at secundò nubens non dicitur fidem servare priori conjugio, §. cum igitur paulò ante, vers. si autem *Auth. de non eligendo secundo nub.* ergo. 3. Quia non solum conjugio defuncto, sed etiam ejus filiis, & consanguineis viduæque filiis magni refert, ut ea verba de perfecta castitate, quæ abstinentiam à nuptiis continet, intelligantur, si quidem hac ratio-

A a 3 ne